

HRVATSKI LOVAČKI SAVEZ

PRAVILNIK O RADU LOVNIH TERIJERA

Zagreb, 2012.

Članak 1.

UVODNE ODREDBE

Pravilnik o radu lovnih terijera vrijedi za područje Republike Hrvatske, a obavezan je za sve članice HLS-a.

Članak 2.

ISPITIVANJE I OCJENIVANJE NJEMAČKIH LOVNIH TERIJERA

Svrha ispita

Ispiti imaju za svrhu utvrđivanje lovačkih prirodnih osobina pasa jamara i dokazivanje njegove upotrebljivosti u lovu. Prije svega, oni trebaju uzgajatelju dati naznaku o utvrđenim prirodnim osobinama.

Psi jamari uzgojeni su za lov. Lovac od jamara očekuje čvrstinu karaktera i ustrajnost pri lovu na grabežljivu divljač, osjetljivost njuha i sigurnost na tragu ranjene divljači, te glasan lov na svježem tragu. Pritom on treba biti poslušan pratilac u lovu čvrstog karaktera.

Članak 3.

Ocjenjivanje

Rezultati rada se ocjenjuju sljedećim ocjenama:

4h - odličan

4 - vrlo dobar

3 - dobar

2 - dovoljan

1 - manjkav

0 - nedovoljan

Ocjena 4h dodjeljuje se samo u disciplini sljedoglasnost i sklonost za rad u vodi i u oba slučaja se obračunava kao brojka 4, iako se kod dodjele nagradnih razreda i titula kod pasa s istim brojem bodova prednost daje psu koji ima ocjenu 4h.

Množenjem ocjena s određenim koeficijentima dobije se određeni broj bodova za navedenu

disciplinu.

Ukupni broj bodova proizlazi iz broja iz zbroja bodova u pojedinim ispitnim disciplinama. Potom treba izvršiti odgovarajući raspored unutar nagradnih razreda.

Članak 4.

Nagradni razredi i nagrade

Dodjeljuju se I., II. I III. Nagradni razred (n.r.), te utemeljene počasne nagrade i kandidature, posebne nagrade te nagrade za vodiče.

Postigne li više pasa potreban broj bodova za isti nagradni razred, rangiranje se vrši prema bodovima i treba provesti rangiranje pomoću slova abecede (npr. I.a, I.b, II.a, II.b, II.c, itd.). U slučaju jednakog nagradnog razreda i jednakog broja bodova rangiranje treba vršiti prvo prema najvišoj ocjeni u disciplini oštrina, nos, sljedoglasnost, rad u vodi, rad na krvnom tragu, donošenje, a na kraju prema ocjeni oblika.

Ako se iz toga još ne dobije nikakva razlika, odlučuje starost u korist mlađeg psa. Prednost ima ženka u odnosu na mužjaka. Kod pasa istog spola iste starosti prednost ima pas s boljom ocjenom eksterijera, a ako se radi o istoj ocjeni odlučuje ždrijeb.

Za dodjeljivanje nagradnih razreda u obzir se uzimaju minimalne ocjene iz pojedinih disciplina, kao i ukupan zbroj bodova iz svih predviđenih disciplina.

Članak 5.

NAČIN RADA I UPUTSTVA ZA OCJENJIVANJE LOVNIH TERIJERA

Ispiti za lovne terijere dijele se na:

ispit prirođenih osobina ispod zemlje (IPOPZ)

ispit prirođenih osobina iznad zemlje (IPONZ)

puni radni ispit

ispit oštine u prirodnom jamarenju,

te posebni ispiti kao što su ispit pasa u radu na krvnom tragu, ispit u donošenju i ispit u radu na divlju svinju koji se ocjenjuju prema posebnim pravilnicima za navedeni tip utakmice.

Na ispitu prirođenih osobina jedan sudac može suditi maksimalno 12 pasa, a na punom radnom ispitu 5 pasa.

Članak 6.

ISPIT PRIROĐENIH OSOBINA (IPO)

Ispit prirođenih osobina u prvom redu služi radi utvrđivanja nasljednih osobina pasa i njihove uzgojne vrijednosti. Zbog izuzetne važnosti nasljednih osobina u selekciji pasa treba postaviti vrlo visoke zahtjeve te posebno oštro i kvalitetno suditi privedene pse.

Na IPO je dopušten pristup svim lovnim terijerima koji su ocijenjeni pozitivnom ocjenom oblika. Ispit prirođenih osobina sastoji se iz dva dijela: rad pod zemljom i rad nad zemljom.

Članak 7.

Discipline koje ispitujemo na ispitu prirođenih osobina su:

pretraživanje rova

ustrajnost u rovu

glas u rovu

oštrina (istjerivanje lisice)

kvaliteta njuha

sigurnost na tragu

sljedovoljnost

gonjenje:

- sljedoglasnost ili

- vidoglasnost

sklonost za rad u vodi

vodljivost

ponašanje na pucanj.

Preporuča se izvođenje oba dijela ispita u jednom danu.

Članak 8.

PUNI RADNI ISPIT

Što je fakultet za čovjeka to je puni radni ispit za lovnog terijera. Na puni radni ispit dopušten je pristup njemačkim lovnim terijerima koji su s uspjehom položili ispit prirođenih osobina. Ocjena iz discipline gonjenje, pretraživanja rova, ustrajnosti u rovu, glasa u rovu i oštine na grabežljivu divljač prepisuje se s ispita prirođenih osobina. Na punom radnom ispitu ispit pod zemljom i ispit nad zemljom mogu se organizirati i ispitivati posebno i neovisno jedan o drugom, ali se tada potvrda o punom radnom ispitu izdaje isključivo na pismeni zahtjev. Ukoliko se ova dva dijela ispita organiziraju posebno u većem razmaku od jedan dan, titula se ne može dodijeliti.

Članak 9.

Na punom radnom ispitu za terijere ispitujemo sljedeće discipline:

- kvaliteta njuha
- grmarenje
- gonjenje: sljedoglasnost ili vidoglasnost
- krvni trag
- oblajivač ili pokazivač
- donošenje i predaja dlakave divljači
- donošenje i predaja pernate divljači
- odloživost: vezan ili slobodan
- vodljivost
- poslušnost
- pretraživanje obrasle vode bez patke
- pretraživanje duboke obrasle vode za ispuštenom patkom

- donošenje iz duboke vode
- pretraživanje rova
- ustrajnost u rovu
- glas u rovu
- oštrina (istjerivanje lisice)
- izvlačenje mrtve divljači iz rova: slobodno ili s pomoću povodnika.

Pojedine discipline na ispitima prirođenih osobina, glavnim ispitima i specijalističkim ispitima ispituju se jednako te ih nećemo obrađivati i ponavljati nekoliko puta.

Članak 10.

RAD POD ZEMLJOM

Ispitivanje rada pod zemljom na ispitu prirođenih osobina sastoji se iz četiri discipline:

- pretraživanje rova
- ustrajnost u rovu
- glas u rovu
- oštrina (istjerivanje lisice).

Na punom radnom ispitu ispituje se i disciplina izvlačenje mrtve divljači iz rova.

Ispit oštrine provodi se isključivo na lisice koji udovoljavaju svim traženim veterinarskim propisima.

Na ispitu prirođenih osobina i na punom radnom ispitu, ispit oštrine obavezno treba provoditi na lisicu.

Članak 11.

PRETRAŽIVANJE ROVA

(ocjenjuje se na ispitu prirođenih osobina i punom radnom ispitu)

Provođenje

Divljač u rov puštamo kroz glavni ulaz i propuštamo je do glavnog kotla za ispitivanje. Ovu radnju ponavljamo za svakog psa posebno. Pas kojeg ispitujemo ne smije vidjeti puštenu divljač. Nakon toga vodič pušta svojega psa kod glavnog ulaza. Vodič ima pravo bodriti svojega psa sve do nailaska psa na rešetku i početka oglašavanja na grabežljivca kod rešetke. Mlađi psi bez ikakvog iskustva mogu se staviti u rov ispred same rešetke da osjete grabežljivca, a kad se oglase vade se iz rova i puštaju na ulazu u rov. Ako ispitivani pas nakon toga prođe sam kroz rov može se i dalje ispitivati, ali ovo treba uzeti u obzir kod ocjene iz pretraživanja rova. Predviđeno vrijeme rada za ovu disciplinu je 5 minuta.

Članak 12.

Ocjenjivanje

- Ocjena 4:** ako pas brzo i strastveno prođe kroz rov do grabežljivca, bez izlazaka iz rova, te se oglasi odmah po nailasku na rešetku koja ga odvaja od grabežljivca, treba ga ocijeniti ocjenom 4.
- Ocjena 3:** ako pas oklijeva i zastajkuje na ulazu u rov, te nakon što je ušao u rov ponovno izađe pa opet uđe u rov, treba ga ocijeniti ocjenom 3.
- Ocjena 2:** ukoliko pas nekoliko puta uđe i izađe iz rova, a da nije pronašao divljač, a u rasponu od 5 minuta je ipak pronađe i oglasi se, može dobiti samo ocjenu 2. Pas kojemu smo dizali poklopac i pokazivali divljač kod rešetke, te nakon toga sam prođe kroz rov i oglasi se kod divljači može dobiti maksimalnu ocjenu 2.
- Ocjena 0:** pse koji odbijaju pretražiti rov kojim je prošla grabežljiva divljač ili ne nađu divljač u predviđenom vremenu treba ocijeniti ocjenom 0.

Koeficijent s kojim se množi ocjena iz discipline pretraživanje rova je 3.

Članak 13.

USTRAJNOST U ROVU

(ocjenjuje se na ispitu prirodnih osobina i punom radnom ispitu)

Provođenje

Kada pas dođe do rešetke i osjeti divljač u kotlu za ispitivanje, treba sustavnim lajanjem označiti gdje se nalazi divljač, težiti da savlada prepreku ispred sebe i dođe u kontakt s grabežljivcem.

Rad na rešetci odnosno predviđeno vrijeme za ispitivanje ove discipline je 5 minuta.

Članak 14.

Ocjenjivanje

Ocjena 4: kada pas neprekidno laje pred divljači, pokušavajući savladati prepreku, ne napuštajući divljač u trajanju od 5 minuta treba ga ocijeniti ocjenom 4.

Ocjena 3: ako pas u namjeri da zaobiđe divljač napusti rešetku te pokuša prići divljači sa neke druge strane, a pri tome ne izađe iz rova te ovu radnju izvede brzo i kvalitetno, ispravi se u kratkom vremenu i vrati na rešetku ocjena iz ove discipline je 3. Ako pas u vrijeme svog rada oblajava grabežljivca na nešto većoj udaljenosti od rešetke (1-1,5 metara) ocjena iz discipline ustrajnost u rovu je također 3.

Ocjena 2: veliko odstojanje od rešetke, prekidanje blokiranja divljači, lajanje iz drugog kotla, ili čak jednokratno napuštanje rova snižava ocjenu iz ove discipline na 2.

Ocjena 0: pas koji opetovano napušta rova, ulazi-izlazi iz rova, ili stalno mijenja položaj treba ocijeniti ocjenom 0.

Koeficijent s kojim se množi ocjena iz discipline ustrajnost u rovu je 3.

Članak 15.

GLAS U ROVU

(ocjenjuje se na ispitu prirodnih osobina i punom radnom ispitu)

Provođenje

Glas u rovu ocjenjuje se tijekom ispitivanja disciplina pretraživanje rova i ustrajnosti u rovu. Pas se u radu na rešetci mora oglašavati 5 minuta.

Na ocjenu iz discipline glas u rovu **utječu visina, boja, jačina, količina glasa i neprekidnost**

oglašavanja.

Što je glas viši, zvonkiji i snažniji bolje se čuje iz dubokog rova, bolje nam označava gdje se divljač nalazi u rovu i gdje moramo kopati da bismo došli do divljači u prirodnom jamarenju. Zbog toga je takav glas bolji i treba mu dati prednost, te ga bolje ocijeniti od dubokog i hrapavog glasa na ispitima.

Članak 16.

Ocjenjivanje

- Ocjena 4:** kada se pas neprekidno oglašava na rešetci u trajanju od 5 minuta prodornim, zvonkim glasom, gusto i bez prekida ocjenjujemo ga ocjenom 4.
- Ocjena 3:** ukoliko pas laje gusto i bez prekida punih 5 minuta, ali s mutnom ili promuklom bojom glasa, loše boje i punoće, treba ga ocijeniti ocjenom 3. Ako pas laje odgovarajućom bojom i visinom glasa bez prekida u lajanju, ali nedovoljno gusto, također ga treba ocijeniti ocjenom 3. Ako pas napravi jedan prekid u lajanju veći od 15 sekundi, a manji od 30 sekundi također ga treba ocijeniti ocjenom 3.
- Ocjena 2:** ako pas laje rijetko ali se na rešetci oglasi barem svakih 15-20 sekundi, ili barem petnaestak puta u vremenu od 5 minuta, zadovoljio je za ocjenu 2 iz discipline glas u rovu.
- Ocjena 0:** psa koji se ne oglasi na rešetci ispred divljači ili se oglasi manje od 10 puta treba ocijeniti ocjenom 0 i ovaj pas se dalje ne može natjecati niti može položiti rad u rovu. On se diskvalificira i zabranjuje mu se korištenje u lovu i uzgoju.

Koeficijent s kojim se množi ocjena iz discipline glas u rovu je 3.

Članak 17.

OŠTRINA

(ocjenjuje se na ispitu prirodnih osobina i punom radnom ispitu)

Provođenje

Njemačkog lovnog terijera odlikuje i od većine drugih pasa izdvaja njegova hrabrost, srčanost i oštrina prema dlakavim grabežljivcima te se oštrina ovih pasa ispituje u radu na lisicu.

Sukladno zakonu o dobrobiti životinja na ispitima u radu u umjetnom rovu nije dopušteno ispitivanje u direktnom kontaktu psa i grabežljivca.

Rov za ispitivanje oštrine sastoji se iz dva dijela. Prvi dio završava s kotlom okruglog oblika u kojem se nalazi pomična rešetka ispred grabežljive divljači. Rešetka je tako konstruirana da onemogućava psu direktan kontakt s divljači. Na ovaj okrugli rov se nastavlja kavez koji se nalazi na površini i koji služi za istjerivanje divljači. Oštrina u ovakvom rovu ispituje se isključivo na lisicu. Kada pas dođe do rešetke i glasom nam označi gdje se divljač nalazi, on mora sustavno i neprekidno oblavati divljač 5 minuta. Nakon toga suci oslobode pomičnu rešetku te omogućuju psu da istjera divljač iz rova u kavez za istjerivanje. Pas sustavno napada divljač i pri tom gura rešetku koja se nalazi između njega i divljači. Što je pas oštrij odnosno što žešće napada divljač, lakše će ju istjerati iz rova van u kavez za istjerivanje. Pas za maksimalnu ocjenu svakako morao istjerati lisicu iz kotla u kavez za istjerivanje. Po oštrini napadanja i po prostoru u koji je pas stjerao divljač, ocjenjuje se oštrina psa.

Prednost ovakvog načina ispitivanja je u tome što na jednu lisicu možemo ispitati više pasa, ne oštećujemo divljač i poštujemo zakon o dobrobiti (zaštiti) životinja.

Propust ovog načina ispitivanja je što ne možemo ispitati preciznost zahvata i tvrdoću ispitivanog psa. Kvaliteta oštrine psa sastoji se iz tri komponente: oštrina, preciznost zahvata i tvrdoća psa. Preciznost zahvata, oštrina i tvrdoća su osobine koje se u vrlo velikom udjelu prenose na potomstvo i zbog toga treba vrlo oštro suditi ovu disciplinu i selekciju u uzgoju provoditi bez ikakve milosti.

Budući da je zbog svega navedenog strahovito opala oštrina kod lovnih terijera predviđeno je ispitivanje oštrine u prirodnom jamarenju na prirodnu divljač.

Zakoni o zaštiti životinja dopuštaju ovakve tipove ispita gdje su divljač i pas izjednačeni u odnosu snaga i rad je potpuno izjednačen s radom u praktičnom lovu. Pri ispitivanju oštrine s guranjem rešetke tzv. «roundkaslom» ovo je jedini način da se prvorazredni psi jasno odvoje od drugorazrednih i trećerazrednih, te se u uzgoju upotrebljavaju samo najbolji.

Članak 18.

Ocjenjivanje:

Predviđeno vrijeme za ispitivanje oštine na grabežljivce je 5 minuta.

Ocjena 4: ocjenom 4 ocijenit ćemo psa koji lisicu žestoko potjera, silovito gura rešetku i istjera van iz rova u prostor za istjerivanje koji se nalazi na površini.

Ocjena 3: ocjenu 3 zaslužuje pas koji lisicu silovito gura i rešetku potiskuje do maksimuma, ali je ne uspijeva istjerati izvan rova u prostor za istjerivanje.

Ocjena 2: pas koji lajanjem blokira divljač, ali bez dovoljno oštine i volje za potiskivanjem rešetke i pokušaja da lisicu istjera iz rova.

Koeficijent kojim se množi ocjena iz discipline oština na lisicu je 8.

Članak 19.

IZVLAČENJE IZ ROVA

(ocjenjuje se na punom radnom ispitu)

Provođenje

Disciplina izvlačenje iz rova ispituje se na specijalnom ispitu pod zemljom i na punom radnom ispitu.

Ovu disciplinu ispitujemo u rovu za izvlačenje unutarnjih dimenzija 18 x 20 centimetara, a minimalne dužine 4 metra. Rov je iste visine i širine cijelom svojom dužinom bez kotla i proširenja na kraju rova.

Mrtvu grabežljivu divljač položimo na kraj rova glavom prema ulazu u rov.

Pas može raditi na dva načina: slobodno ili s povodnikom.

Odluku hoće li pas raditi slobodno ili na povodniku donosi vodič. Ako vodič odluči raditi sa psom bez povodnika i to mu ne polazi za rukom, on može za vrijeme svoga rada promijeniti odluku i nastaviti rad pomoću dugog povodnika.

Ako vodič radi sa psom na povodniku, on više ne može promijeniti svoju odluku i pokušati raditi bez povodnika.

Vodič za izvlačenje može upotrijebiti i sobom donesenu divljač, ali je mora nakon ispitivanja svojeg psa dati na raspolaganje sucima i voditelju manifestacije.

Vodič smije bodriti svojeg psa cijelo vrijeme rada psa, odnosno dok ne dođe u posjed divljači. Ukoliko pas ne izvuče divljač do kraja rova, vodič psa smije (ako može svojom duljinom ruke), dohvatiti i izvući divljač. Rad se normalno ocjenjuje kao da je pas izvukao divljač.

Ako pas ne izvuče divljač treba ga ocijeniti ocjenom 0 i diskvalificirati.

Ako pas na specijalnom ispitu ne izvuče unutar vremena od 15 minuta treba ga također ocijeniti ocjenom 0 i diskvalificirati.

Ukoliko pas na punom radnom ispitu zakaže, a u disciplinama «Donošenje» i «Donošenje iz duboke vode» ima minimalnu ocjenu 1, može dobiti III. nagradni razred.

Članak 20.

Ocjenjivanje

Pravilnik predviđa sljedeće ocjene:

Ocjena 4: izvlačenje bez pomoći unutar vremena od punih 5 minuta.

Ocjena 3: izvlačenje bez pomoći unutar vremena od punih 10 minuta.

Ocjena 3: izvlačenje s pomoći unutar vremena od punih 5 minuta.

Ocjena 2: izvlačenje s pomoći unutar vremena od punih 10 minuta.

Ocjena 1: izvlačenje s ili bez pomoći unutar vremena od punih 15 minuta.

Osim navedenog mjeri se i vrijeme izvlačenja. Ako imamo dva ili više pasa s istim brojem bodova i istom oštrinom, tada raspored unutar nagradnog razreda vršimo po vremenu izvlačenja.

Koeficijent za izvlačenje slobodno je 4.

Koeficijent za izvlačenje s povodnikom je 1.

Članak 21.

RAD NAD ZEMLJOM

Njemački lovni terijer je u svojoj postojbini stvaran prije svega kao pas jamar, a druga važna namjena mu je da služi u površinskom lovu kao kratkonogi gonič. Pas treba sustavno pretraživati

teren koristeći se vjetrom, starim i svježim tragovima, kombinacijom visokog i niskog nosa. Kada pas naiđe na divljač treba je podići i glasno goniti pokušavajući lovcima omogućiti uspješan hitac. Pas se može javljati na tragu i prije nego što podigne divljač s ležaja. Ovo je jako poželjna osobina. Pri tome moramo razlikovati pse koji se glasaju, a da nisu na tragu divljači od onih koji se glasaju na starom tragu. Postoje dva načina glasanja pasa koji nisu na tragu divljači, a koje treba bitno razlikovati i različito ocijeniti. Psa koji se nakon puštanja povremeno glasa od silne želje za radom, a da nije na tragu divljači i pri tom glasanje ne traje duže od 3-4 minute, ne treba negativno ocijeniti niti mu umanjiti ocjenu iz kvalitete njuha i glasa. Ako se pas nekontrolirano glasa stalno bez tragova divljači tamo gdje smo sigurni da divljači i tragova divljači nema, treba ga negativno ocijeniti iz discipline kvalitete njuha i glasa zbog toga što je takav pas neupotrebljiv u lovu i uzgoju. Nazivamo ga kresač. Kod pasa koji se glasaju na tragu divljači razlikujemo dva načina rada. Vidoglasan je onaj pas koji se glasa na tragu viđene divljači, bez obzira goni li divljač glasom samo dok je vidi ili se javlja i nakon što divljač izgubi iz vida, te nastavlja goniti pod vizualnim utiskom. Sljedoglasan je onaj pas koji se glasa na tragu divljači koju prethodno nije vidio. Ako se pas oglasi na tragu divljači prije nego što je podigao divljač te digne divljač s ležaja i nastavi goniti vidoglasno, također se treba ocijeniti kao sljedoglasan pas. Ako se divljač digne s ležaja sama i pobjegne treba psu zatvoriti oči i sačekati 2-3 minute da divljač pobjegne dovoljno daleko i tek tada pustiti psa na trag divljači. Ovo je prava sljedoglasnost i na ovaj način se najkvalitetnije može ocijeniti kvaliteta njuha i glasa na tragu divljači.

Članak 22.

Na ispitu prirođenih osobina iznad zemlje ispitujemo sljedeće discipline:

kvalitetu njuha

sigurnost na tragu

sljedovoljnost

glas na tragu:

- sljedoglasan

- vidoglasan

sklonost za rad u vodi

vodljivost

ponašanje na pucanj.

Članak 23.

KVALITETA NJUHA

(ocjenjuje se na ispitu prirodnih osobina i punom radnom ispitu)

Kvalitetu njuha kod psa treba testirati i ispitivati u svakoj prilici koja nam se pruži. Trebamo obratiti pozornost na funkciju osjetila kod svih ispitivanih disciplina i kod svakog puštanja psa. U svakoj mogućoj situaciji pratimo psa i način na koji koristi osjetilo njuha, koristi li „visoki ili niski nos“, kako prati stare tragove, na koji način koristi vjetar i kako reagira kad uđe u zonu mirisa divljači.

Najviše pozornosti na kvalitetu njuha treba obratiti kod ispitivanja sljedećih disciplina: gonjenje zeca, traženje za izgubljenom patkom u dubokoj vodi, vlečka pernate i dlakave divljači, krvni trag te šaranje na pokrivenom terenu.

Na temelju ukupnog dojma o kvaliteti njuha kod svih ispitivanih disciplina treba dati konačni sud i upisati ocjenu iz ove discipline.

Jak vjetar s naletima, previše vlage na tlu i vegetaciji, a pogotovo suho oranje bez vlage te prašnjavi putovi otežavaju rad psa i pri ocjenjivanju to trebamo uzeti u obzir.

Pažnju ćemo usmjeriti na rješavanje petlji, okuka i zavoja. Pri tome ne treba uzeti za zlo ako pas kod oštrog zavoja izgubi trag te dovoljno brzo i kvalitetno riješi problem bez pomoći vodiča.

Koeficijent kojim se množi ocjena kvalitete njuha je 6.

Članak 24.

SIGURNOST NA TRAGU

(ocjenjuje se na ispitu prirodnih osobina)

Pri radu na zečjem tragu možemo najtočnije ocijeniti ovu disciplinu ovisno o tome koliko pas

brzo i točno rješava trag te kako napreduje u izradi traga. Greške u praćenju traga mogu biti uzrokovane kako nedostatkom njuha, nedovoljnom istreniranošću osjetila njuha ili pretjeranom željom za gonjenjem divljači.

Koeficijent kojim se množi ocjena iz discipline sigurnost na tragu je 2.

Članak 25.

SLJEDOVOLJNOST

(ocjenjuje se na ispitu prirodnih osobina)

Volja za praćenjem traga predstavlja želju za rješavanjem traga odnosno pronalaženjem i hvatanjem divljači. Postoje psi kod kojih je ovaj nagon slabo izražen. To su obično psi koji su najčešće kratkog radijusa traženja bez obzira na kvalitetu njuha. Kod njih nije izražena ustrajnost u radu i tu se obično radi o psima kratkog pogona. Oni su još dovoljno upotrebljivi za lov na pernatu divljač i zeca u ravničarskim lovištima, ali nam ovakvi psi nikako ne bi smjeli predstavljati osnovu uzgoja. Snažna volja i nastojanje psa da pronade izgubljeni trag obično nam govori o vrlo izraženoj sljedovoljnosti.

Koeficijent kojim množimo ocjenu iz discipline sljedovoljnost je 3.

Članak 26.

SLJEDOGLASNOST I VIDOGLASNOST

(ocjenjuje se na ispitu prirodnih osobina i punom radnom ispitu)

Provođenje

Sljedoglasnost je osobina glasanja psa na tragu divljači koju nije prethodno vidio. Kada se pas glasa za divljači koju vidi dok goni ili ju je prethodno vidio pa izgubio iz vidokruga kažemo da je vidoglasan. Ispitivanje i ocjenjivanje provodi se isključivo na prirodnom tragu odraslog, zdravog zeca. Kod postavljanja psa na trag vodič ima pravo usmjeravati i voditi svoga psa oko 30 metara na dugom povodniku dok pas ne prihvati trag. Sljedoglasnost se ispituje tako da se sudac ili suci

kreću po terenu 50-100 metara ispred natjecatelja. Nakon što se zec podigne s loge i pobjegne toliko daleko da ga ispitivani pas ne može vidjeti, vodič treba postaviti psa na trag. Ako je pas vidio zeca vodič mora uzeti psa pod ruku, dlanom mu zatvoriti oči, okrenuti se na drugu stranu suprotno od smjera kretanja zeca i tek kad mu to suci odobre (nakon što je zec pobjegao iz vidokruga vodiča i psa), postaviti psa na trag. Ako pas goni u šumi, maksimalna ocjena iz sljedoglasnosti može biti 2.

Kod ispitivanja sljedoglasnosti na jednom tragu može raditi samo jedan pas. Ukoliko kod ispitivanja na tragu zdravog zeca vidoglasnost prelazi u sljedoglasnost pod dojmom još viđene divljači, ocjena iz sljedoglasnosti može biti maksimalno 2.

Ako vodič zna da je njegov pas samo vidoglasan treba prijaviti sucima vidoglasnost kako ne bi gubili vrijeme te se pas odmah ispituju na vidoglasnost.

Članak 27.

Ocjenjivanje

Sljedoglasnost:

Ocjena 4h: dugo, glatko i ustrajno gonjenje bez grešaka, gubljenja traga i ispravljanja s odličnom bojom i količinom glasa u dužini od najmanje 1000 metara.

Ocjena 4: sigurno i točno gonjenje divljači u dužini od 400 metara. Glas se može nakratko prekinuti kod rješavanja okuka i petlji ili ako pas uslijed pretjerane želje za izradom traga nakratko siđe s traga.

Ocjena 3: trajno glasanje u duljini od 300 metara i više ili dulje gonjenje uz neznatne prekide oglašavanja treba ocijeniti ocjenom 3.

Ocjena 2: glasno gonjenje u dužini od minimalno 100 metara ili duže gonjenje uz učestale prekide, gonjenje divljači u šumi, kukuruzovini ili na nekom drugom visoko obraslom terenu treba ocijeniti ocjenom 2. Prijelaz od vidoglasnosti na sljedoglasnost treba ocijeniti ocjenom 2.

Koeficijent kojim se množi ocjena iz sljedoglasnosti je 5.

Vidoglasnost:

Ocjena 4: ravnomjerno vidoglasno gonjenje, kada pas divljač vidi i goni s puno glasa u dužini od najmanje 400 metara.

Ocjena 3: trajno vidoglasno oglašavanje u duljini od 300 metara i više ili dulje vidoglasno gonjenje uz neznatne prekide oglašavanja treba ocijeniti ocjenom 3.

Ocjena 2: vidoglasno gonjenje u dužini od minimalno 100 metara ili duže gonjenje uz učestale prekide oglašavanja.

Psi koji gone divljač potpuno nijemo bez oglašavanja su lovno i uzgojno neupotrebljivi te ih kao takve isključujemo iz daljnjeg natjecanja i uzgoja.

Ukoliko pas u okviru ispita nije imao priliku za rad na tragu zdravog zeca, te nije mogao biti ocijenjen iz ovih disciplina, on može na nekom od sljedećih ispita polagati ispit sljedoglasnosti koji mu se priznaje (ukoliko je položen u razmaku od maksimalno 6 mjeseci).

Koeficijent kojim se množi ocjena iz vidoglasnosti je 2.

Članak 28.**SKLONOST ZA RAD U VODI**

(ocjenjuje se na ispitu prirodnih osobina)

Provođenje

Za ispitivanje discipline sklonost za rad u vodi najpraktičnije su široke stajaće ili sporo tekuće neobrasle vode. Voda mora biti barem toliko duboka da psu omogući normalno plivanje i s dobrom mogućnošću ulaženja u vodu.

Kod ispitivanja ove discipline ispitujemo jednog po jednog psa. Psi koji su u pripremi za ispitivanje ove discipline moraju biti udaljeni minimalno 100 metara od vode. Osnovni zadatak nam je utvrditi prirodenu sklonost za rad u vodi.

Suci prozivaju jednog po jednog vodiča s psom, vodič dolazi do vode i na sebi svojstven način psu izdaje zapovijed za rad u vodi. Radosno prihvaćanje zapovijedi za rad u vodi nam govori o urođenoj vodoljubivosti i takve pse treba bitno razlikovati i bolje ocijeniti od pasa koji rad u vodi

prihvaćaju samo kao prisilu i tu radnju obavljaju vrlo brzo i najkraćim mogućim putem, najčešće samo za bačenim predmetom.

Članak 29.

Ocjenjivanje

Ocjena 4h: pas koji barem dva puta na naredbu glasom, bez bacanja bilo kakvog predmeta radosno prihvaća vodu, pliva, traži po vodi i od obale se u svom traženju udalji minimalno 15-20 metara.

Ocjena 4: pas koji jednom na naredbu glasom, bez bacanja bilo kakvog predmeta radosno prihvaća vodu, pliva, traži po vodi i od obale se u svom traženju udalji minimalno 15-20 metara, ili dva puta oklijevajuće, ali na zapovijed glasom uđe u vodu.

Ocjena 3: ako pas oklijevajuće prihvaća vodu uz puno nagovaranja i bodrenja ili u vodu ulazi za bačenim predmetom koji brzo tone (kamenčić, busen zemlje itd.), zapliva i izlazi relativno brzo kad shvati da nema ništa za iznijeti iz vode.

Ocjena 2: pas koji ulazi u vodu za bačenim predmetom koji pliva na površini (komadom drveta i slično).

Ocjena 1: kada moramo ispitivanom psu baciti živu ili odstrijeljenu divljač (mrtvog goluba, patku i slično), da bi zaplivaio, možemo ga ocijeniti najviše ocjenom 1.

Ocjena 0: pas koji ne uđe u vodu i ne zapliva ne može dobiti pozitivnu ocjenu i položiti ispit.

Koeficijent kojim se množi ocjena iz discipline sklonost za rad u vodi je 5.

Članak 30.

VODLJIVOST

(ocjenjuje se na ispitu prirodnih osobina i punom radnom ispitu)

Vodljivost psa ocjenjuje se tijekom cijelog ispita, a očituje se u općoj poslušnosti i spremnosti psa na izvršavanje svih zahtijevanih radnji.

Vodljivi i poslušni psi su od najranije dobi poslušni i privrženi te pokazuju izrazitu naklonost svom gospodaru i spremnost za izvršavanje postavljenih zadataka.

Kontakt između vodiča i psa tijekom cijelog ispita, vodljivost na povodniku kod ocjene eksterijera, te opća poslušnost u radu u vodi i na terenu ulaze u ocjenu vodljivosti.

Duža odsutnost u gonjenju divljači te u povratku nakon gonjenja i kada vodič ne može na naredbu glasom ili zviždaljkom opozvati psa ne smije sniziti ocjenu iz vodljivosti.

Ukoliko pas zbog izostajanja propusti ispitivanje pojedinih disciplina one se mogu naknadno ispitati samo ako ne ometaju ukupni tijek ispita.

Koeficijent kojim se množi ocjena iz discipline vodljivost je 3.

Članak 31.

PONAŠANJE NA PUCANJ

(ocjenjuje se na ispitu prirodnih osobina)

Ponašanje pasa i reakciju pasa na ispaljeni hitac ocjenjujemo na sljedeći način.

Vodiči pasa se sa svojim psima predviđenima za ispit rasporede po natjecateljskim brojevima u krug promjera tridesetak metara. Službeni pucač udalji se od ispitivanih pasa 15-20 metara i pripremi pušku sačmaricu za opaljivanje. Pucač treba pušku usmjeriti koso prema gore u smjeru suprotnom od ispitivanih pasa i pri tom mora obratiti pozornost na sigurnost, gledatelja i ostalog osoblja te paziti da ne puca u smjeru naseljenog mjesta.

Vodiči se sa psima kreću u krug, s opuštenim povodnicima. Sudac ili sudci se nalaze u centru kruga i promatraju reakcije pasa na ispaljeni hitac.

Vodiči imaju pravo diskretno upozoriti pse prije ispaljenog hica.

Pucač na znak sudca ispalji hitac te suci promatraju reakcije pasa. Nakon isteka vremena od 30 sekundi pucanj se ponavlja. Pse koji ne pokazuju nikakve znakove streloplašljivosti treba ocijeniti ocjenom 4 i dopustiti im da se udalje iz ispitivane grupe. Jednako ocjenjujemo pse koji na pucanj reagiraju smireno bez ikakvih znakova streloplašljivosti, kao i one pse koji reagiraju žestoko i na ispaljeni hitac laju, snažno vuku povodac i pokušavaju se osloboditi zbog želje za lovom. Ovakve reakcije dopuštamo jer na ispitima ispitujemo mlade pse, nedovoljno disciplinski

obučene, a ovakva reakcija je produkt izuzetne strasti i volje za radom i takvo ponašanje treba cijeliti i maksimalno ocijeniti. Pse koji pokazuju određenu dozu streloplašljivosti treba dodatno ispitati i utvrditi u kojem stupnju je ova osobina izražena i jesu li psi dovoljno kvalitetni za uzgoj. Psi se i dalje nastavljaju kretati u krug, a pucač puca na naredbu sudaca. Ako pas navaljuje na vodiča, podvija rep i cvili treba ga dodatno ispitati odvezanoga. Onaj pas koji pobjegne od svoga vodiča je streloplašljiv i treba ga ocijeniti ocjenom 0 i u rodovnicu obavezno upisati «streloplašljiv - zabrana parenja» i na taj način ga doživotno isključiti iz uzgoja. Pas koji na ispaljeni hitac skače na vodiča, podvija rep, ali ne biježi može dobiti maksimalno ocjenu 2 iz ponašanja na pucanj i ne isključuje se iz daljnjeg natjecanja, ali mu se u rodovnicu upisuje zabrana parenja i isključuje ga se iz uzgoja.

Koeficijent kojim se množi ocjena iz discipline mirnoća na pucanj je 1.

Članak 32.

ODLOŽIVOST

(ocjenjuje se na punom radnom ispitu)

Provođenje

Odloživost psa je disciplina koja ima vrlo veliku važnost i praktičnu upotrebljivost u prirodnom lovu. Njemački lovni terijer je pas svestrano upotrebljiv pas koji nam koristi u svim vrstama lova. Zbog toga bi pas trebao biti prisutan u lovištu uvijek kada je prisutan i njegov vodič. Vrlo često vodič dođe u priliku da mu je pas prijeko potreban i kada jednostavno bez psa ne može ispuniti potrebne zadatke. Dogodi se ponekad da naiđemo na krvavi trag ranjene divljači koji treba odmah izraditi i pronaći ranjenu divljač. Kada idemo na promatranje divljači ili na doček plemenite divljači, pas bi uvijek trebao biti s nama. Vodljiv, poslušan i odložan pas koji ima dobar njuh vrlo nam često naznači dolazak i prisustvo divljači puno prije nego što to vodič može primijetiti. To nam je često od presudne važnosti zbog toga što je bitno da mi osjetimo i vidimo divljač prije nego ona nas. Nakon nastrela divljači divljač rijetko pada u vatri. Najčešće se događa da divljač ode nekoliko desetaka pa i stotina metara bez obzira je li smrtno pogođena ili samo lakše ranjena. U praktičnom lovu najčešće je najbolje postupiti prema određenim uputstvima. Kada pucamo na

divljač, bez obzira jesmo li pogodili ili nismo, treba ostati na čeki i repetirati ponovno pušku. Pas treba pored nas ostati miran i ne smije lajati ili pokušati proganjati divljač. Nakon toga treba biti spreman na ponovni hitac bez obzira je li divljač promašena, ranjena ili smrtno pogođena.

Trebamo sačekati 10-15 minuta na čeki. Pas treba ostati miran cijelo vrijeme. Nakon toga silazimo s čeke, odložimo svoga psa, zapovjedimo mu tihim glasom, znakom rukom ili gestom tijela da ostane na mjestu dok mi odemo na mjesto nastrela pogledati što se dogodilo. Dok mi provjeravamo što se dogodilo, jesmo li pogodili divljač, ima li znakova pogotka, ima li krvi, komadića kosti ili dlake, pas treba ležati, šutjeti i ne odavati svoje prisustvo. Kada bi odmah pustili psa, on bi najvjerojatnije (što je često najčešća pogreška lovca), nekontrolirano progonio divljač i otjerao je vrlo daleko, jer ranjena divljač ukoliko je progonjena ode jako daleko i za nas je obično izgubljena. Kada smo se uvjerali o kakvom se pogotku radi, trebamo odlučiti hoćemo li odmah pustiti psa, je li bolje sačekati pola sata ili je najbolje otići kući i doći nakon 10-15 sati. Ovo posljednje je često potrebno zbog toga što ranjena divljač, ukoliko je ne progonimo, najčešće ode 200-300 metara i legne odmoriti se. Uslijed šoka, gubitka krvi i smanjene tjelesne temperature nakon određenog vremena ona jednostavno nije u mogućnosti dići se s ležaja i pobjeći već je nalazimo mrtvu ili još živu, ali iscrpljenu i dostrijelimo je samilosnim hicem iz pištolja ili puške. Nakon loših pogodaka, kada divljač pada u vatri, ali se nakon par minuta diže i bježi (pogodak u vilicu, rog, trnaste nastavke na kralježnici, itd.), potrebno je psa pustiti odmah nakon nastrela kako bi on stigao, zaustavio i blokirao divljač te nam omogućio da je dostrijelimo dok je još u šoku, prije nego nam pobjegne.

Zbog svega navedenog kvalitetan pas bi trebao biti odložen barem 15-20 minuta.

Vodič psa odlučuje hoće li psa odlagati slobodnog ili s povodnikom i to mora reći sudačkom povjerenstvu.

Odloživ slobodan je onaj pas kojega vodič odlaže na zapovijed rukom, gestom ili tihim glasom. Pri tome se pas odlaže bez bilo kakvih predmeta (šešira, naprtnjače, povodnika ili čega drugog) i nevezan.

Odloživ vezan je onaj pas kojega odlažemo vezanog za nekakav predmet ili za drvo.

Vodič se šalja sa psom na dodijeljenom terenu. Na znak sudaca vodič mora na znak rukom ili tihim glasom odložiti psa bez buke i galame i nastaviti svoje kretanje. Nakon toga vodič odlazi iz vidnog polja psa i nakon isteka 30 sekundi vodič ili službeni pucač opaljuje hitac, sačeka 30 sekundi, opaljuje drugi hitac, te nakon isteka još 30 sekundi suci šalju vodiča po psa. Ocjenjuje se

cjelokupno ponašanje psa od trenutka kada ga je vodič odložio do trenutka kada je došao po njega.

Članak 33.

Ocjenjivanje:

Slobodan

Ocjena 4: ovom ocjenom ocjenjujemo rad psa kojega vodič u kretnji odvede do mjesta predviđenog za ispitivanje odložnosti, te ga odloži bez stajanja i zastajkivanja, a pas ostaje u onom položaju u kojem ga je vodič ostavio. Ako ga je vodič ostavio u ležećem položaju pas se može eventualno podići u sjedeći položaj i obrnuto te pri tom ne smije pokazivati nikakve znakove streloplašljivosti, ne smije lajati, zavijati, cviliti, niti se pokušati ustati i napustiti mjesto.

Ocjena 3: pas koji se ustane te ostane na mjestu, mirnog ponašanja bez lajanja i cviljenja.

Ocjena 2: ovom ocjenom ocjenjuje se ponašanje psa kada se pas ustane s mjesta gdje ga je vodič odložio i napusti to mjesto do 5 metara. Tolerira se tiho zavijanje, cviljenje ili oglašavanje lajanjem do 2 puta u sjedećem ili ležećem položaju na mjestu gdje ga je vodič ostavio.

Ocjena 1: pas koji ustaje, kreće za vodičem ali se u razmaku od maksimalno 20 metara sam ispravlja, te ponovno liježe i ostaje korektan do kraja ispitivanja navedene radnje. Ovom ocjenom također ocijenimo psa koji tiho cvili do kraja ispitivanja ili psa koji leži, sjedi i oglasi se lajanjem do 5 puta.

Ocjena 0: ako pas glasno laje više od 5 puta, glasno zavija ili napusti mjesto na kojem je odložen dalje od 20 metara.

Koeficijent kojim se množi ocjena iz discipline odloživost slobodan je 3.

Vežan

Odloživ vežan je onaj pas kojega vodič odlaže vezanog ili na neki drugi način pričvršćenog za drvo, naprtnjaču ili neki drugi predmet te pas koji je odložen s ogrlicom i povodnikom.

Ocjenjivanje

Ocjena 4: ovom ocjenom ocjenjujemo rad psa kojega vodič u kretnji odvede do mjesta predviđenog za ispitivanje odložnosti, te ga odloži bez stajanja i zastajkivanja, a pas ostaje u onom položaju u kojem ga je vodič ostavio. Ako ga je vodič ostavio u ležećem položaju pas se može eventualno podići u sjedeći položaj i obrnuto te pri tom ne smije pokazivati nikakve znakove streloplašljivosti, ne smije lajati, zavijati, cviliti, niti se pokušati ustati i napustiti mjesto.

Ocjena 3: pas koji se ustane te ostane na mjestu, mirnog ponašanja bez lajanja i cviljenja.

Ocjena 2: ustajanje, nemirno ponašanje, lajanje do 2 puta, tiho cviljenje i zavijanje, natezanje povodnika.

Ocjena 1: natezanje i trzanje povodnika, lajanje do 5 puta, cviljenje, tiho zavijanje bez ikakvih znakova streloplašljivosti.

Ocjena 0: silovito trzanje povodnika, jasni znakovi pokušaja napuštanja mjesta, neobuzdano lajanje i zavijanje bez ikakvih znakova streloplašljivosti.

Koeficijent kojim se množi ocjena iz discipline odloživost vezan je 1.

Članak 34.

GRMARENJE

(ocjenjuje se na punom radnom ispitu)

Provođenje:

Grmarenje ili pretraživanje terena je vrlo bitna osobina njemačkog lovnog terijera kako u praktičnom lovu, tako i u provjeri nasljednih osobina. Naime dokazano je da se radijus kretanja, sistematičnost pretraživanja i volja za traženje nasljeđuju u vrlo velikom udjelu. Grmarenje se ispituje u šumi ili većim poljskim šumarcima. Ako nemamo takve površine na raspolaganju, pretraživanje možemo eventualno ispitati i na većim neobranim kukuruznim poljima najmanje površine 1 hektar. Svakom psu treba dodijeliti još nepetraženu površinu na kojoj treba biti pernate i dlakave divljači. Vodič treba sa svojim psom doći do prostora predviđenog za ispitivanje, te na znak sudaca odvezati svojega psa i uputiti ga na pretraživanje terena. Pas treba

glasno istjerati svu dlakavu divljač, a pernatu prisiliti na uzlijetanje. Pas treba pretražiti cjelokupan teren i ostaviti dojam da je sva divljač istjerana s predviđenog područja. Nakon obavljene radnje pas treba doći svom vodiču. Nije poželjno da pas samoinicijativno odlazi na druge terene u svom radu. Ukoliko se pas nakon kraćeg odsustva na poziv vodiča ili sam vrati vodiču, ne treba smanjivati ocjenu iz ove discipline. Pas koji se ne odvaja od vodiča ili prekratko traži nije poželjan u uzgoju i lovu i treba ga ocijeniti lošijom ocjenom. Ukoliko se pas loše kreće, vrati se do vodiča i imamo osjećaj da je na terenu ostalo divljači, a pas nije našao ni jedan komad divljači, trebamo na isti teren pustiti drugog psa i ukoliko on pronade i istjera onda onog prvoga trebamo negativno ocijeniti. Ako pas predugo ostaje na terenu i pokazuje znakove neposlušnosti i slabe vodljivosti, a pri tome ometa tijek ukupnoga ispita, također ga treba negativno ocijeniti.

Koeficijent kojim se množi ocjena iz discipline šaranje je 3.

Članak 35.

RAD NA KRVNOM TRAGU

(ocjenjuje se na punom radnom ispitu)

Provođenje:

Trag se postavlja u visokoj šumi u kojoj treba i smije biti toliko podrasta da omogući kretanje lovcu i njegovom pomoćniku. Mjesto nastrela smije biti do 100 metara izvan šume u polju.

Umjetni krvni trag treba biti dug oko 600 metara s krvi divljači iste vrste kao i položena odstrijeljena divljač na kraju traga. Odstrijeljena divljač na kraju traga treba biti netom odstrijeljena ili odstrijeljena dan ranije, ali tada treba biti izvaljena utroba s uredno sašivenim mjestom otvaranja. Nije dopušteno ispitivati pse sa smrznutom divljači na kraju traga.

Krvni trag se postavlja dan ranije, a od vremena polaganja traga do izrade traga mora proći minimalno 18, a poželjno je 24 sata.

Za izradu krvnog traga treba upotrijebiti oko 3 decilitra krvi divljači istovjetne s divljači na kraju traga. Suci postavljaju krvni trag na jedan od tri predviđena načina: prskanjem iz boce, sa spužvicom na dugačkom štapu ili sa specijalnim cipelama na kojima su postavljeni distalni završetci nogu papkaste divljači i specijalna štrcaljka koja kod svakog koraka ostavi određenu

količinu krvi.

Trag se obično postavlja s dvije okuke koje su najčešće pod tupim kutom. Kada nam je to teško izvesti trag se također može postaviti i u obliku obrnutog slova „U“, s time što tada izlazimo na istu prosjeku s koje smo i krenuli.

Minimalna udaljenost između dva postavljena traga je 150 metara.

Pri postavljanju traga treba voditi brigu o smjeru dominantnih vjetrova. Poželjno je da pas radi s vjetrom u leđa (smjer kretanja vjetra od psa prema odstrijeljenoj divljači).

Sudac smije diskretno označiti trag (radi vlastite sigurnosti i točnosti), s druge strane na drveću neupadljivo da vodič psa ne primijeti oznake.

Krvni trag polaže isključivo sudac ili sudci koji će sljedeći dan suditi na predviđenom ispitu.

Početak traga treba biti postavljen tako da vodič može jasno vidjeti krv, čuperke dlaka, i eventualno komadiće mesa i kosti.

Rad na krvnom tragu se može ispitivati s odvezanim psom ili na povodniku. Povodnik mora biti minimalne dužine 6 metara i u cijelosti odmotan, sa širokom kožnom ogrlicom koja ne davi psa.

Vodič smije korigirati psa prilikom rada na tragu. Ako se pas sam korigira u nekoliko metara to mu ne treba sniziti ocjenu iz ove discipline

Suci mogu korigirati psa i vodiča maksimalno tri puta, nakon treće korekcije i postavljanja na trag pas mora izraditi trag ili se diskvalificira.

Vrijeme predviđeno za izradu krvnog traga je 30 minuta.

Članak 36.

Ocjenjivanje:

Ocjena 4: besprijekoran čisti rad bez korekcija vodiča ili sudaca.

Ocjena 3: jednokratno opozivanje ili korekcija sudaca u radu psa, rad psa gdje nije bilo korekcije sudaca, ali je bilo jedna ili više manjih korekcija vodiča. Češći rad psa na kratkom povodniku kada imamo osjećaj da povremeno vodič usmjerava psa, a ne pas vodiča.

Ocjena 2: sučevo opozivanje psa dva puta, kada vodič korigira psa tri puta ili više manjih

popravaka vodiča te ako pas napravi više samostalnih ispravaka. Bitan je ukupan dojam i osjećaj da pas vodi svoga vodiča po tragu, a ne vodič psa.

Ocjena 1: trostruko opozivanje sudaca, rad u kojem imamo osjećaj da pas zna što je krv i krvni trag ali zbog očitog neiskustva vodiča pravi greške zato što je loše vođen jer je očito da je vodič prenio nervozu na psa i krivo ga vodio po tragu. Često je pravilo da pas koji nam bez obzira na korekcije dovede svoga vodiča i suce do divljači dobije ocjenu 1.

Ocjena 0: ukoliko pas napusti trag, bude četverostruko opozvan ili napravi bitne pogreške, te ukoliko ne izradi trag u vremenu od 30 minuta.

Koeficijent kojim se množi ocjena iz discipline rad na krvnom tragu je 5.

Članak 37.

OBLAJAVANJE I POKAZIVANJE MRTVE DIVLJAČI

Oblajavanje mrtve divljači je disciplina prijeko potrebna pri izradi prirodnog krvnog traga. U praktičnom lovu ranjena divljač vrlo često zalegne na nepristupačnim terenima, u najgušćim šikarama i branjevinama. Tada je nemoguće izraditi trag ranjene divljači na povodniku zbog toga što nam se povodnik petlja i zapinje te ometa psa u radu. Kada se dogodi ovakva situacija, vodič mora odvezati psa i pustiti ga da sam izradi trag i pronađe divljač. Najpraktičnija i najpoželjnija radnja je kada pas pronađenu ranjenu živu ili mrtvu divljač glasno oblajava što duže to bolje (do dolaska vodiča), i na taj način daje do znanja gdje se divljač nalazi i omogućuje svom vodiču dostrel ranjene divljači ili pronalazak mrtve divljači. Ranjena divlja svinja (a medvjed pogotovo) najčešće napada čovjeka i može biti vrlo opasna i od presudne je važnosti da smo sigurni gdje se divljač nalazi u svakom trenutku, kako bi se mogli čuvati napada. Oblajivač je praktičniji od pokazivača u prirodnim potragama i treba težiti uzgoju takvih pasa. Praktičniji je zbog toga što nam daje do znanja točno mjesto gdje se divljač nalazi u svakom trenutku, bez obzira da je li divljač živa ili mrtva, te vodiču omogućuje dovoljno siguran hitac. Pas pokazivač pri pronalasku ranjene ili mrtve divljači šuti te nismo u mogućnosti odrediti udaljenost i smjer u kojem se nalazi divljač, a to može dovesti do teških ozljeda lovca pa i njegove smrti.

Prije samog natjecanja vodič prijavljuje sudačkom povjerenstvu da li je njegov pas oblaživač ili pokazivač mrtve divljači. Ako je pas pokazivač mrtve divljači tada vodič prije početka rada sucima objašnjava detaljno na koji način njegov pas daje do znanja svom vodiču da je pronašao mrtvu divljač. Pas može na više načina pokazati da je pronašao mrtvu divljač (lajanjem na vodiča, valjanjem pred vodičem, vučenjem za nogavice, skakanjem na vodiča, itd.). Da je bio kod divljači pas može pokazati i kontrolnim predmetom. Kontrolni predmet je obično komadić kože, drveta ili nešto slično obješeno psu oko vrata. Kontrolni predmet se psu pričvršćuje na ogrlicu oko vrata samo kada idemo u potragu po krvnom tragu. Kada pas pronađe mrtvu divljač on uzima kontrolni predmet u usta, dolazi do svog vodiča i pokazuje mu kontrolni predmet u zubima. Po kontrolnom predmetu vodič zna da je pas pronašao divljač. Tada pas vodi svog vodiča do divljači. Kod ocjenjivanja je bitan dojam da pas želi dovesti vodiča do divljači i pokazati vodiču divljač. Suci mogu narediti vodiču da promijeni smjer kretanja suprotno od smjera divljači da bi utvrdili želi li pas stvarno dovesti vodiča do divljači. Pas treba vodiča ispraviti i dovesti do divljači.

Navedene discipline treba ispitivati na istom tragu na kojemu je ispitivan i rad na krvnom tragu na povodniku.

Trag treba produljiti oko 150 metara na taj način što se kraj traga označi kao ležaj ranjene divljači. Ukoliko je pas dobro izradio trag otprilike 50 metara prije kraja traga, suci zaustave vodiča i psa, te pomoćnik povuče divljač na način kako se postavlja vlečka. Nakon toga vodič treba odvezati psa da izradi trag i pronađe divljač slobodnim traženjem ili tragom, „visokim ili niskim nosom“.

Drugi način, češće korišten u praksi je da se trag odmah izradi 100 metara duži te se obilježi točka na tragu otprilike 50-100 metara prije kraja traga i kada vodič i pas uspješno dođu do te točke, vodič treba odvezati svojega psa te mu omogućiti izradu traga samom, (bez vodiča), da bi mogao pokazati disciplinu oblažavanja ili pokazivanja. Ovo je bolji način jer je i u praksi češće ovakva situacija da imamo trag krvi do same divljači, a divljač najčešće leži tamo gdje je najgušće te svakako moramo odvezati psa. Nakon što vodič odveže psa oblaživača ne smije mu davati nikakve upute glasom, pištaljkom ili na bilo koji drugi način. Pas treba oblažavati divljač cijelo vrijeme dok mu vodič ne priđe. Vodič smije krenuti prema psu tek nakon 5 minuta neprekidnog oblažavanja.

Pas se smije vratiti svome vodiču do dva puta bez da je oblažavao divljač, ali kod svakoga

vraćanja mu se ocjena iz ove discipline snižava za jedan.

Kada pas pronade divljač treba oblajavati ili pokazati mrtvu divljač.

Bez obzira je li pas pronašao divljač slobodnim traženjem ili tragom, treba ocjenjivati samo način pokazivanja i oblažavanja.

Prilikom rijetkog oblažavanja s velikim stankama, te kraće oblažavanje bez da je našao odstrijeljenu divljač treba kazniti ocjenom iz ove discipline sukladno veličini odstupanja od idealnog rada.

Pokazivač kontrolnog predmeta, kao dokaz da je bio kod divljači, treba nositi u gubici kontrolni predmet pričvršćen za ogrlicu.

Ako se pas ne oglasi u okviru 10 minuta od kad je napustio vodiča, treba ga ocijeniti ocjenom 0.

Psa koji u okviru 10 minuta od odvezivanja ne dođe do vodiča i ne pokaže da je našao divljač, treba ocijeniti negativno. Svako ponovno postavljanje na trag snižava ocjenu za jedan.

Ako pas ne pokaže zadovoljavajuće pokazivanje ili oblažavanje, rad iz ovih disciplina ne utječe na ocjenu iz rada na tragu.

Ako pas oblaživač ili pas pokazivač ošteti divljač ne diskvalificira se, ali može dobiti samo III. nagradni razred i u rodovnicu mu se upisuje „radi samo na povodniku“.

Ukupno vrijeme rada za pokazivanje i oblažavanje je 20 minuta.

Koeficijent kojim se množi ocjena iz discipline oblaživač je 4.

Koeficijent kojim se množi ocjena iz discipline pokazivač je 4.

Članak 38.

POVLAKA PERNATE I DLAKAVE DIVLJAČI

(ocjenjuje se na punom radnom ispitu)

Provođenje:

Povlaku (vlečku ili vučnu stazu) pernate odnosno dlakave divljači postavljamo na otvorenom terenu po mogućnosti s nisko obraslim raslinjem. Najbolje je povlaku postaviti na livadi, pašnjaku ili na mladoj pšenici. Povlaku postavljaju pomoćnici po uputama sudaca neposredno

prije ispitivanja psa. Pri izradi povlaka osobitu pozornost treba obratiti na vjetar i po mogućnosti postaviti povlaku s vjetrom u leđa. Razmak između dva traga mora biti minimalno 100 koraka. Povlaka se postavlja na taj način što pomoćnik ili sudac, najbolje na dugom štapu (na kojemu je na kraju obješena divljač), paralelno sa svojim kretanjem, povuče trag divljači (pernate ili dlakave), iste vrste s divljači na kraju traga. Povlaka se postavlja u dužini 150 koraka s dva tupokutna zavoja. Za izradu traga koristimo odstrijeljenu pernatu (patka, fazan, trčka, golub ili šljuka) ili dlakavu divljač (kunić ili zec). Na kraju traga postavljamo divljač koja nije prethodno korištena i nije oštećena. Vodič može upotrijebiti sobom donesenu divljač. Prilikom izrade povlake vodič treba odložiti svoga psa toliko daleko da pas ne može vidjeti polaganje traga. Nakon što je položio trag, polagatelj povlake se treba udaljiti toliko daleko da ga pas ne vidi i ne osjeti, a da može vidjeti što pas radi prilikom preuzimanja divljači s tla. Zaklon može napustiti tek na znak sudaca. Na zapovijed sudaca vodič treba svoga psa postaviti na trag. Prilikom postavljanja na trag vodič smije psa usmjeravati (postaviti) na trag na dugačkom povodniku u dužini dvadesetak koraka. Pas može biti postavljan na povlaku do tri puta, ali kod svakog postavljanja (osim prvoga) ocjena mu se snižava za jedan. Ispuštanje divljači radi popravljivanja zahvata ne treba utjecati na ocjenu. Međutim, svako ispuštanje radi slabe volje za aportom treba utjecati na ocjenu. Psi koji oštećuju ili zakopavaju divljač bezuvjetno se isključuju iz daljnjeg natjecanja. Pravilna primopredaja divljači je u sjedećem položaju ispred vodiča i ispuštanje divljači isključivo na zapovijed vodiča. Prilikom izrade i ocjenjivanja rada na povlaci treba obratiti pozornost na nekoliko stvari: kako pas prihvaća trag, način izrade zavoja, preuzimanje divljači s tla, pravilno donošenje, položaj kod primopredaje divljači (stojeći ili sjedeći) te način ispuštanja divljači (u ruku vodiča ili na tlo).

Članak 39.

Ocjenjivanje:

Ocjena 4: rad psa u kojem jednokratno postavljen na trag izradi trag bez greške, pravilno uzme divljač s tla, korektno donese, bez ispuštanja, s pravilnom primopredajom na zapovijed vodiča.

Ocjena 3: kada pas od 5 radnji koje izrađuje u ovoj disciplini pogriješi u jednoj. Na primjer, jednokratno postavljanje na trag, jedan zavoj na tragu nepravilno izrađen pravilno

preuzimanje, bez odlaganja prilikom aporta, te pravilna primopredaja vodiču. Dvokratno postavljanje na trag, a sve ostale radnje pravilno odradene. Ako pas jednokratno postavljen na trag pravilno odradi trag, pravilno preuzme divljač s tla, korektno donese, ali divljač ispusti na tlo, a ne u ruku vodiču, ili divljač preda u stojećem stavu.

Ocjena 2: pas koji pogriješi u dvije radnje, kao što je trokratno postavljanje na trag, a sve ostale radnje korektne, ili jednokratno postavljanje na trag, jedan zavoj loše izrađen, pravilno uzimanje divljači s tla, te predaja divljači u stojećem stavu. Ako psa dvokratno postavljamo na trag, ako odradi trag besprijeekorno, pravilno podigne divljač s tla, te divljač ispusti na tlo u sjedećem položaju, ali ne na zapovijed u ruku vodiča već samovoljno na tlo.

Ocjena 1: kada pas od ispitivanih radnji tri odradi nepravilno, ili rad psa kada pas napravi više pogrešaka ali ipak odradi disciplinu i donese divljač te preda vodiču, a da divljač nije oštećena.

Ukoliko pas zakaže u disciplini „Donošenje-povlaka pernate ili dlakave divljači“ te dobije ocjenu 0, ali u disciplinama „Donošenje iz duboke vode“ i „Izvlačenje mrtve divljači iz rova“ ima minimalnu ocjenu 1, još uvijek može postići III nagradni razred te položiti utakmicu.

Koeficijent kojim se množi ocjena iz discipline povlaka pernate divljači je 4.

Koeficijent kojim se množi ocjena iz discipline povlaka dlakave divljači je 4.

Članak 40.

POSLUŠNOST

(ocjenjuje se na punom radnom ispitu)

Ovu disciplinu ne ispitujemo posebno. Ona se ispituje tijekom cijeloga ispita na taj način što suci promatraju rad psa i na temelju opće poslušnosti donose konačni sud i ocjenu iz ove discipline. Opća poslušnost očituje se u volji psa da udovolji svim željama vlasnika, da rado i s voljom obavi

sve zahtijevane radnje i to na tihe zapovijedi vodiča bilo glasom, zviždaljkom ili pokretom ruke. Ocjenjuje se na koji način pas prati svoga vodiča i kolika je njegova želja za obavljanje naređenih radnji. Maksimalno poslušan pas je onaj pas koji jedva čeka zapovijedi svoga vodiča, obavlja ih s voljom te je sretan kada je naredbu dobro izvršio. Cijelo vrijeme rada on budno promatra svoga vodiča, očekuje naredbe i s puno žara ih ispunjava. Mirno i tiho vođenje bez galame i suvišnih naredbi treba nagraditi što je moguće višom ocjenom.

Ocjena poslušnosti se dodjeljuje nakon konzultacije svih sudaca koji su taj dan sudjelovali u ispitivanju navedenoga psa. O ocjeni odlučuje većina glasova sudaca koji su ga ocjenjivali taj dan.

Koeficijent kojim se množi ocjena iz discipline poslušnost je 4.

Članak 41.

PRETRAŽIVANJE VODE BEZ PATKE

(ocjenjuje se na punom radnom ispitu)

Provođenje:

Dobar njemački lovni terijer mora biti upotrebljiv kako u jami, na površini, tako i u vodi. Šaranje bez patke ispituje se na vodi minimalne površine 1-2 hektara pri čemu voda mora biti široka barem stotinjak metara. Veći dio treba biti otvorena duboka voda, a otprilike oko jedne trećine površine trebalo bi biti obraslo trskom i drugim vodenim raslinjem. Pas mora pretraživati lijevo i desno na otvorenoj vodi na zapovijed vodiča bilo glasom, pištaljkom ili rukom. Treba se udaljiti toliko daleko koliko to vodič od njega zahtijeva i pretražiti cijelu površinu vode. Isto tako kako radi na otvorenoj vodi pas mora tražiti i u obrasloj vodi, tršćaku i sličnim terenima. Bez obzira osjeća li pas njuhom ili ne osjeća divljač, moramo imati predodžbu da je pretražio cijeli teren i da je divljač tu da bi ju sigurno našao i istjerao iz skrovišta. Ocjenjuju se volja za rad u vodi, sistematičnost pretraživanja, te način na koji pas prihvaća vođenje od strane vodiča. Ovaj rad bitno utječe na ocjenu iz poslušnosti.

Članak 42.

Ocjenjivanje:

Ocjena 4: pas koji brzo i radosno prihvaća vodu, te imamo osjećaj da on to radi od silne želje i da bi on to pretražio i bez usmjeravanja vodiča. Mora dovoljno široko i sustavno pretraživati kako po otvorenoj vodi tako i po tršćaku. Cijelo vrijeme rada mora biti vodljiv od strane vodiča te pokazati izrazitu poslušnost.

Ocjena 3: pas koji prihvaća vodu s oklijevanjem i nagovaranjem od strane vodiča i odradi sve kao i onaj prethodni, ali sve na zapovijed vodiča, te imamo osjećaj da on to radi zato što mora, a ne zato što želi. Osjeća se određena doza prisile.

Ocjena 2: kada pas prihvati vodu na nekoliko puta ponovljenu naredbu, oklijevajuće i preko volje radi samo u plitkim dijelovima vode, te radi samo na naredbu vodiča kratko i jedva čeka priliku kada će izaći iz vode. Rad kada pas pretražuje lijevo i desno samo na bacanje kamenčića ili nekih drugih predmeta, te kada pas nekoliko puta ulazi i izlazi iz vode.

Ocjena 1: kada pas ne pokazuje volju za rad u vodi, na nekoliko puta ponovljenu zapovijed vodiča silom ulazi u vodu, kratko pliva i prvom mogućom prilikom izlazi iz vode.

Koeficijent kojim se množi ocjena iz discipline šaranje bez patke je 3.

Članak 43.

PRETRAŽIVANJE VODE ZA ISPUŠTENOM PATKOM

(ocjenjuje se na punom radnom ispitu)

Provođenje:

Disciplina pretraživanje (šaranje) za izgubljenom patkom ispituje se na dubokoj (najbolje stajaćoj) vodi minimalne površine 50 x 50 metara. Voda mora biti toliko duboka da pas može normalno plivati. Rub vode mora biti obrastao trskom, šašem i drugim vodenim biljem. Vodič odloži svoga psa toliko daleko da ne može vidjeti postavljanje traga patke. Suci i sudački pomoćnici postavljaju trag na taj način što patki počupaju pera s jednoga krila ili zalijepe ljepljivom vrpcom da ne može poletjeti. Zatim na obali iščupaju nekoliko pera na mjestu postavljanja traga odnosno na mjestu ispuštanja patke. Zatim patku potjeraju na otvorenu vodu bilo galamom, mahanjem rukama ili bacanjem kamenčića. Poželjno je da patka pliva barem

petnaestak metara po otvorenoj vodi. Nakon toga sudački pomoćnici trebaju patku usmjeriti u obrasli dio vode. Tek nakon toga vodič sa psom dolazi do vode te mu suci pokazuju mjesto na kojemu je ispuštena patka. Kada pas osjeti trag patke vodič ga pušta i glasom usmjerava u njegovu radu. Pas treba izraditi trag patke na vodi, pronaći je u zaklonu i istjerati na otvorenu vodu. Ukoliko patka zaroni vodič može usmjeravati psa glasom, pokazivanjem raznim znakovima rukom ili bacanjem kamenčića. Kada patka izađe na otvorenu vodu, pucač je može odstrijeliti po nalogu sudaca. Ukoliko patka bude odstrijeljena pas je treba iznijeti i predati vodiču. Ukoliko pas odstrijeljenu patku donese i preda vodiču, disciplinu „Donošenje iz duboke vode“ ne treba posebno ispitivati.

Članak 44.

Ocjenjivanje:

- Ocjena 4:** sigurna izrada traga na vodi, sustavno pretraživanje, kako na otvorenoj tako i na obrasloj vodi. Istjerana divljač na otvorenu vodu. Pas može koristiti trag na vodi ili se koristiti vjetrom. Ukoliko nema vjetra ili je patka pobjegla u smjeru vjetra te pas ne može osjetiti divljač, vodič može usmjeravati psa glasom ili rukom.
- Ocjena 3:** manje sigurna izrada traga na vodi, očita pomoć vodiča u pretraživanju i usmjeravanju.
- Ocjena 2:** ako pas pokazuje volju za izradu traga, ali mu trag ne uspijeva izraditi ni pomoću vodiča, suci mogu naložiti ispaljivanje hica u smjeru divljači da bi usmjerili psa. Ukoliko pas ne pokazuje volju za rad, ali ima sreće te mu divljač izlazi iz obrasle vode te uspije riješiti, iako imamo osjećaj da pas bez pomoći patke ne bi uspio odraditi ispitivanu disciplinu.
- Ocjena 1:** pas koji pokaže sklonost i volju za rad na tragu izgubljene patke, ali nikako ne uspijeva. Obično se radi ili o psima s malo volje za rad u vodi ili o psima sa slabim njuhom.
- Ocjena 0:** Ukoliko pas ne ulazi u vodu, odbija praćenje plovnog traga ili pobjegne iz vode kad vidi patku.

Koeficijent kojim se množi ocjena iz discipline šaranje za izgubljenom patkom je 3.

Članak 45.

DONOŠENJE IZ DUBOKE VODE

(ocjenjuje se na punom radnom ispitu)

Provođenje:

Ukoliko nismo bili u mogućnosti ispitati donošenje iz duboke vode u disciplini šaranje za izgubljenom patkom, ovu disciplinu moramo obavezno ispitivati.

Na naredbu sudaca službeni pucač ispaljuje hitac u zrak, a sudac baca mrtvu patku dovoljno daleko u vodu. Nakon dozvole sudaca vodič odvezuje svojega psa te ga šalje po odstrijeljenu divljač. Vodič se mora udaljiti od obale barem 2-3 metra. Ocjenjuje se način na koji pas uzima divljač u vodi te način primopredaje pernate divljači.

Članak 46.

Ocjenjivanje:

Ocjena 4: pas najkraćim putem odlazi do divljači, uzima u usta te iznosi van na obalu, dolazi do vodiča, te predaje divljač vodiču u ruku u sjedećem položaju i ispušta na zapovijed vodiča. Pas ne smije ispustiti divljač da bi se otresao. Ukoliko pas ispusti divljač očito zbog prehvaćanja da bi je lakše nosio, ali se pri tom ne otrese, ne treba mu snižavati ocjenu.

Ocjena 3: ako pas korektno donese divljač van iz vode, ispusti je da bi se otresao, te ponovo uzme u usta i korektno preda vodiču. Kada pas sve radnje odradi korektno ili divljač preda u stojećem stavu, također zaslužuje ocjenu 3. Ukoliko pas sve radnje odradi korektno, ali divljač ispusti u sjedećem položaju bez naredbe vodiča, te divljač ispusti na tlo. Kada pas sve radnje obavi korektno, ali s velikim brojem naredbi vodiča te imamo osjećaj da pas radi pod prisilom. Pas za ocjenu 3 može od predviđenih radnji pogriješiti samo u jednoj (predaja divljači u stojećem stavu ili ispuštanje da bi se otresao i sl.)

Ocjena 2: ukoliko pas radi pod prisilom, višekratno odlaže divljač, ali ipak donese i preda vodiču u bilo kojem položaju, a da divljač nije oštećena. Kada vodič ide u susret psu prema

obali preuzeti divljač, očito zbog toga što bi pas ispustio divljač.

Ocjena 1: kada pas donese divljač do obale i ispusti i više ne želi donijeti. Ako vodič može dohvatiti divljač rukom, a da ne smoči noge, treba ga ocijeniti ocjenom 1.

Ocjena 0: ukoliko pas ne želi ući u vodu, ukoliko odnese divljač na drugu stranu obale i ne želi je donijeti vodiču, ukoliko ponese i ostavi divljač u vodi, a da je vodič ne može dohvatiti rukom da ne smoči obuću.

Ukoliko pas oštećuje divljač ocjenjuje se ocjenom 0 isključuje iz daljnjeg natjecanja.

Koeficijent kojim se množi ocjena iz discipline donošenje iz duboke vode je 3.

Članak 47.

ISPIT OŠTRINE U PRIRODNOM JAMARENJU

Osnovna odlika pasa jamara je njihova oštrina na dlakave grabežljivce. Osnovni cilj u stvaranju pasmina pasa jamara bio je lov dlakavih grabežljivaca jamarenjem pod zemljom. Lovni terijeri su svojom građom tijela i visinom prilagođeni. upravo za takav lov. Prilagođavanjem zakonu o dobrobiti životinja i zabranom direktnog kontakta između psa i grabežljive divljači na natjecanju kako u Europi tako i kod nas došlo je do očitog gubitka oštrine kod pasa. Zbog svega navedenog matična kinološka organizacija DJT klub je uvela ispitivanje oštrine u prirodnom lovu jamarenjem. Zakon o dobrobiti životinja NN19/1999 dozvoljava lov grabežljive dlakave divljači jamarenjem i sukladno ovom zakonu i zakonu o lovstvu NN 140/2005 ispite u prirodnom jamarenju je dozvoljeno provoditi.

Ispiti rada u prirodnom rovu provode se za vrijeme lovne sezone na sitnu dlakavu divljač. Da bi se ispit priznao mora biti nazočan najmanje jedan lovno – kinološki sudac za rad pasa jamara. Prilikom nailaska na prirodnu jamu u kojoj se nalazi odrasla, zdrava, divlja lisica u nazočnosti lovno – kinološkog suca, vlasnika psa i još jednog lovca lovačkog društva u kojem se polaže ispit. Pas se pušta u jazbinu i nakon toga se ocjenjuje rad psa. Lovno – kinološki sudac mora opisati kompletan rad i sastaviti zapisnik u pismenom obliku gdje će opisati kompletan rad po ispitnim disciplinama: pretraživanje rova, ustrajnost u rovu, glas u rovu i oštrina. Pri tome ocjene iz disciplina pretraživanje rova, ustrajnost u rovu i glas u rovu treba ocijeniti brojčanim oznakama

od 0 do 4, a disciplinu oštrina opisnom ocjenom: oblajivač, držač, istjerivač, davitelj. Osim toga obavezno treba zabilježiti koliko se dugo pas zadržao u jami. Zapisnik se piše u dva primjerka, jedan primjerak se dostavlja u HLS, a drugi primjerak vlasniku psa. U radnu knjižicu se upisuje da je pas položio rad u prirodnom rovu i obavezno ocjena iz discipline oštrina.

Članak 48.

Pregledna lista za ocjenjivanje ispita prirođenih osobina njemačkih lovnih terijera:

DISCIPLINA	KOEFICIJENT	I. n.r. najmanja ocjena	II. n.r. najmanja ocjena	III. n. r. najmanja ocjena
OŠTRINA (istjerivanje lisice)	8	4	3	2,5
USTRAJNOST U ROVU	3	3	2	1
GLAS U ROVU	3	3	2	1
PRETRAŽIVANJE ROVA	3	3	2	1
NJUH	6	3	2	2
SIGURNOST NA TRAGU	2	3	2	1
SLJEDOVOLJNOST	3	3	2	1
SLJEDOGLASNOST	5	3	2	-
VIDOGLASNOST	2	-	4	2
VODOLJUBIVOST	5	3	2	1
VODLJIVOST	3	3	2	1
PONAŠANJE NA PUCANJ	1	4	4	4
MINIMALAN BROJ BODOVA IPONZ		76	60	33
MINIMALAN BROJ BODOVA IPOPZ		59	42	29
IPONZ		76-100	60-75	33-59
IPOPZ		59-68	42-58	29-41
ZBROJ IPONZ i IPOPZ		135-168	102-134	62-101

Članak 49.

Pregledna lista za ocjenjivanje glavnih ispita njemačkih lovnih terijera:

DISCIPLINA	KOEFICIJENT	I. n.r. najmanja ocjena	II. n.r. najmanja ocjena	III. n. r. najmanja ocjena
OŠTRINA (istjerivanje lisice)	8	4	3,5	2,5
USTRAJNOST U ROVU	3	3	3	2
GLAS U ROVU	3	3	3	2
PRETRAŽIVANJE ROVA	3	3	3	2
IZVLAČENJE SLOBODNO	4	2	1	-
IZVLAČENJE S POMOĆI	1	-	-	2
NJUH	6	3	2	2
ŠARANJE	3	3	2	1
SLJEDOGLASNOST	5	2	-	-
VIDOGLASNOST	2	-	3	2
KRVNI TRAG	5	3	2	1
OBLAJIVAČ	4	-	-	-
POKAZIVAČ	4	-	-	-
POVLAKA DLAKAVO	4	4	3	2
POVLAKA PERNATO	4	4	3	2
ODLOŽIVOST SLOBODAN	3	2	-	-
ODLOŽIVOST VEZAN	1	3	2	-
VODLJIVOST	1	3	2	1
POSLUŠNOST	4	3	2	1
ŠARANJE BEZ PATKE	3	1	-	-
ŠARANJE ZA PATKOM	3	3	2	1
DONOŠENJE IZ DUBOKE VODE	3	3	2	1
MINIMALAN BROJ BODOVA		180	129	83
BROJ BODOVA ZA GLAVNI ISPIT POD ZEMLJOM (IPZ)		67-84	59-66	40-65
BROJ BODOVA ZA GLAVNI ISPIT NAD ZEMLJOM (INZ)		113-208	70-112	43-69
MAKSIMALAN BROJ BODOVA	292			

Članak 50.

Završne odredbe

Ovaj Pravilnik donesen je od strane Izvršnog odbora HLS-a dana 27. travnja 2012. godine i stupa na snagu danom donošenja.

Predsjednik HLS-a
Đuro Dečak v.r.

OCJENSKA LISTA – LOVNI TERIJERI

IME PSA: _____ PASMINA: _____
 SPOL: M - Ž OŠTENJEN: _____ VLASNIK: _____
 BR. ROD.KNJIGE: _____ MIKROČIP/TETOVIRNI BR.: _____

RED. BR.	DISCIPLINE	KOEFIČIJENT	ISPIT PRIRODENIH OSOBINA		ISPIT U RADU	
			OCJENA	BODOVI	OCJENA	BODOVI
1.	PRETRAŽIVANJE ROVA	3				
2.	USTRAJNOST U ROVU	3				
3.	GLAS U ROVU	3				
4.	OŠTRINA- ISTJERIVANJE	8				
5.	NJUH	6				
6.	SIGURNOST NA TRAGU	2				
7..	SLJEDOVOLJNOST	3				
8.	GONJENJE	SLJEDOGLASNOST	5			
		VIDOGLASNOST	2			
9.	SKLONOST ZA RAD U VODI	5				
10.	VODLJIVOST	3				
11.	PONAŠANJE NA PUCANJ	1				
12.	GRMARENJE	3				
13.	POVLAKA PERNATE DIVLJAČI	4				
14.	POVLAKA DLAKAVE DIVLJAČI	4				
15.	RAD NA KRVNOM TRAGU	5				
16.		OBLAJIVAČ	4			
		POKAZIVAČ	4			
17.	PRETRAŽIVANJE OBRASLE VODE BEZ PATKE	3				
18.	PRETRAŽIVANJE DUBOKE OBRASLE VODE ZA ISPUŠTENOM PATKOM	3				
19.	DONOŠENJE PATKE IZ DUBOKE VODE	3				
20.	ODLOŽIVOST	VEZAN	1			
		NEVEZAN	3			
21.	POSLUŠNOST	4				
22.	VODLJIVOST	1				
23.	IZVLAČENJE IZ ROVA	SLOBODNO	4			
		S POMOĆU POVODNIKA	1			
OCJENA: 0 – NIJE ODRAĐENO 1 – NEDOVOLJAN 2 – DOVOLJAN 3 – DOBAR 4 – VRLO DOBAR		NAGRADNI RAZRED	I	135-168	180-292	
			II	102-134	129-179	
			III	62-101	83-128	

(Mjesto i datum)

SUDAC (ovl.žig, potpis)